

VATTENSAMLING 2012

Möre Hotell i Torsås kommun den 1 juni 2012.

Minnesanteckningar

4 – Föreläsare Erik Erlandson-Hammargren (Salmokonsult)

Biotopvård för fisk: mer fisk, fler arter men framförallt friskare vatten.

Erik E-H har en lång och gedigen utbildningskarriär som undervisande pedagog i fiskevård vid fiskevårdslinjen på Blekinge läns folkhögskola i Bräkne-Hoby. Eriks elever återfinns inom samhället på viktiga poster som fiskerikonsulenter, miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Målsättningen med en biotopvårdsplan anges i sex punkter. Tre punkter kommenteras.

- Hitta problemet. Vad är det som gör att det inte fungerar? Problemformulering som grund för problemlösning.
- Helhetssyn på vattendraget. Tittar på hela vattenflödet från källa till mynning.
- Gynna inte ensidigt en viss art. Alla fiskar är viktiga i vattendraget, även om de konkurrerar med varandra om samma livsbetingelser.
- Arbetsmetodiken i en biotopvårdsplan anges i 9 punkter. Många aktörer är inblandade fiskerättsägare, Länsstyrelsen, kommunen som det skall upprättas kontakter och dialog med. Förstudier skall genomföras och presenteras. Planen skall upprättas och presenteras för samtliga aktörer. Tillstånd skall erhållas för genomförande av planen, besiktning och återkoppling.

Fiskevård i praktiken Vattendrag i södra Sverige kännetecknas av låg lutning ut mot havet, sediment på botten, ingen kontakt med åplanet.

* Lekgrus saknas.

Vattenhastigheten påverkas av vilket bottenstrat som finns i vattendraget.

* Hela träd som död ved.

Skydd för växt- och djurplankton, kräftdjur, yngel och fiskar samt utmärkta reproduktionsplatser för bäcköring och lax. Den döda veden skall läggas i strömfårens riktning.

* Många platser är övergödda, växer igen. Återfinns oftast i och kring jordbruksmark genom läckaget av närsalter. Övergödningen påverkar negativt förekomsten av större fiskar, vilket minskar de mindre fiskarnas antal.

* Beskuggning längs ån viktig att bevara.

Därför att träd och buskar utgör en energikälla, genererar olika livsmiljöer, utgör en klimat-anläggning, ett reningsverk, en vattenbuffert, stabiliserar kanter som utjämnar vattentillgången i vattendragen över årstiderna.

* Täta vattenståndsförändringar slår ut fisk.

Fisken måste byta revir, blir stressad av detta, vilket ger mindre tillväxt och att den lättare utsätts för predatorer.

* Ingen inhemsk stam av öring – utsättning från odling.

Naturen själv bättre som producerat. Utsättning från odling kan dock bli aktuellt om den inhemska stammen är utdöd eller starkt inavlad. Genom speciell utsättningsmetodik kan man minska på den odlingsselektion, en genetisk flaskhals, som alltid förekommer vid odling av fisk.

”Hur gör vi praktiskt” Kartering av bottnar och omgivning sker enligt Jönköpingsmodellen.

3-steps modellen innebär att man studerar fiskens lekplats, uppväxtplats och hålor. Det måste betonas att en biotopvårdsplan aldrig blir färdig, utan måste ses över och restaureras.

Efter Erik E-H föreläsning lämnar moderator Stellan H ordet fritt för frågor.

Från auditoriet ställs frågan ”vad innebär rätt beskuggning för öppna vattendrag med död ved?” Det är mycket bra att det finns död ved även i öppna vatten, därför att det utgör ett habitat för påväxtalger, insekter och fisk. Död ved samt träd och buskvegetation utmed vattendragen ställer till det för sportfiskarna. Ja, visst säger Erik, men är det då bättre att det inte finns någon fisk i vattendragen, blir sportfiskarna lyckligare av det!

Vid pennan

Karl-Gustaf Eklund

Torsås Kustmiljögrupp